

פורים - מכפיה לקבלה ברצון

1

ביתחית הדר *א"ר אבדימי בר חמא בר
 חסא מלמד שבפה הקב"ה עליהם את הדר
 כניגית ואמר להם אם אתם מקבלים התורה
 מוטב ואם לא שם תהא קבורתכם א"ר אחא
 בר יעקב מכאן מודעא רבה לאורייתא אמר
 רבא (א) אעפ"ל הדר קבלה בימי אחשווש
 דכתיב קמו וקבלו הנהגתם *קיימו מה
 שקיבלו כבר *אמר חזקיה מאי דכתיב
 *משמים השמעת רין ארץ יראה ושקטה אם
 יראה למה שקטה ואם שקטה למה יראה
 אלא בתחילה יראה ולבסוף שקטה ולמה
 יראה כדריש לקיש דאמר ר'יש לקיש מאי
 דכתיב *יהו ערב ויהו בקר יום השישי ה'
 יתירה למה לי מלמד שהתנה הקב"ה עם
 מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל
 מקבלים התורה אתם מתקיימין ואם לאו
 אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו:

גג גג גג

9

הנראה כי לא
 היו חוזרים בהם כלל ומה שהקשו בתוספות
 (שבת פ"א א) למה כפה עליהם הר כגיגית
 הרי כבר קדמו נעשה לגשמע, דבר זה מפני
 כי התורה שתיא לישראל בה קיום העולם וכמו
 שאמר (שם פ"א א) אם מקיימין את התורה
 מוטב ואם לאו אחזיר את העולם לתוהו ובוהו,
 וא"כ התורה היא מחויב והכרחי ומה בכך שהם
 קבלו התורה והקדימו נעשה לגשמע מ"מ נתנה
 לישראל התורה כמו שהיא בעצמה וכיון שהתורה
 בעצמה הכרחי כך נתנת תורה לישראל בהכרח
 הגמור שאם אין התורה העולם חרב, ומ"ש (שם)
 דאיכא מודעא רבה לאורייתא דסוף סוף כיון
 שהיתה התורה בהכרח דבר זה הוא מודעא רבה
 לאורייתא ואיך לא יהיה כפה עליהם הר כגיגית
 כי יאמרו כי התורה אינה מוכרחת ומחויבת
 בעולם רק שבאה התורה לעולם בשביל שרצו
 בה ישראל שהיו מקבלים אותה מדעתם ואינו
 דבר מוכרח ואין הדבר כך כי התורה היא מחויבת
 בהכרח ואם לא היה התורה היה חוזר העולם
 לתוהו ובוהו וכפי שהיה התורה בעצמה כך
 היה קבלתה שהכריח אותם על זה, ועוד בשביל
 כך היה כופה עליהם הר כגיגית כדי שיהיו
 אנוסים שהיה מאנס אותם על קבלת התורה וכיון
 שהיו ישראל אנוסים ובמאנס כתיב (דברים כב,
 ט) לא יוכל לשלחה כל ימיו וכן לא יפחד
 ישראל מן השיי לעולם

מג"ל, אלו תפל
נכפיה

3

עולת ראה (לקוטים)

לעשות פורים. ידענו מדברי חכמים אמתיים, שהארת פורים גדולה למאד,
 וקדושה גדולה מאירה בו בעולם. ונראה שמתוך כך מלמעלה, האדם נשמר או מכל
 לקול, כיון שהוא עסוק בשמחת פורים, וא"צ כ"כ להיות על משמרתו רק שלא
 יעבור ח"ו שום דבר מדברי התורה והמצוה, שח"ו אין עבירה מצוה, אבל בדברי
 הרשות, שראוי להשמר מהם בכל הימים, במה שהם מקלי' נוגה שקרובה אל הרע,
 ביום הקדוש הזה משומרים אנו כי נפל אז פחד היהודים על עמי הארץ, ורבים מהם
 מתיהדים, וכמו כן בכל דור ודור נופל פחד היהודים, מי שהוא יהודי כופר בע"ז
 ומודה באמונת אל אחד המיוחד ב"ה, אשר אפס זולתו, על שרשיהם של עמי הארץ
 למעלה, וייראו לשלוח בו יד לפתות ולהסית ח"ו, כי מצוה בעידנא דעסיק בה
 אגוני מגנא. והנה ההארה הנמשכת ביום הקדוש הזה היא ממש מצד קדושת הגוף
 הישראלי, כי קיימו וקבלו בו את התורה ברצון מה שהי' מקודם לכן מודעה רבא
 לאורייתא (שבת פ"ח), וזה האונס לא הי' כ"א לגופים, כי הנפשות נהנות מאור
 העליון, וזהו רצונם וכבודם לקבל עליהם עול תורה ומצוה, אבל הגופים עוד לא
 נתקנו לגמרי, ע"כ הי' כבד עליהם עול התורה, אמנם כאשר שחה לעפר נפשם והמן
 הרע רצה לשלוט בגופם, וכאשר הי' ד' להם לישועה נפדה גופם מהכוחות הרעים,
 ולא נמצא בהם רצון כ"א בלב אחד לאביהם שבשמים. ע"כ ביום זה לעד הצללים
 ינוסו, ואף כי בכל ימי השנה הוא כעובד ע"ז (ע' ברכות ל"א:), מפני שהכח השכלי
 מסתלק, ויש ב' סיבות לזה, כי השמחה היא מעלה גדולה דבקה עם אור השכל בעצם,
 וכיון שהשכל צר אין הגוף יכול לקבלו כ"א כמדתו, אבל כשמתרבה יותר מדאי אין
 הכלי סובל את האור, והאור יוצא ומסתלק למעלה, ונשאר הגוף בלי אור, ומיד הוא
 מסוכן מהני דקיימי עלן כי כסלא לאוגיא, אבל ביום זה יש כאן ב' לטיבותא, חדא
 שעצם הכלי מוזכך הוא ויכול לקבל אור שמחה גדולה ולא-יתבטל, ועוד שאפי' אם
 יסולק אור השכל מכלי הגוף הנה כחות הגוף בעצמם כבר קדושים הם, ושומרים מכל רע
 ומדביקים עצמם לשלמות האמתית שבאור פני מלך חיים, ע"כ המצוה או לבסומי.
 וממשיך אור גדול ע"ז כמבואר בדברי הארז"ל.

4

ולכן היה התיקון בחינת
 נזכרים ונעשים שהוא בחינת הנשמה והגוף.
 לכן אמרו חז"ל¹³ כי הדר קבלוה בימי
 אחשוורוש. כי מסתמא זה שהיה צריכין
 לכפות עליהם החר כגיגית. היה על חלק
 הגוף, כי נשמתן של ישראל קבועין לעולם
 בתורה. וכאן שנתקן בחינת הגוף קבלוה
 בחלק הגוף גם כן ברצון טוב.

לפי אלפי פורים - תרומה

5

ולולא דמסתפינא הי' נ"ל, דאף
 שבכל הימים שתוי אל יתפלל, מ"מ ביום זה הואיל ומצותו בכך לא מטריד, זולת
 שיכור גמור שצ"ע אם הוא מהמצוה. כי עיקר טעם שתוי אל יתפלל י"ל מפני
 שהתפילה היא העלאה למעלה כקרבן לד', ואם נמצא בענינו דבוק רע הרי הוא
 מקריב ע"ג מזבח העליון דבר שאינו ראוי לקדושה, אבל ביום זה כחות הגוף ג"כ
 מקודשים לשמים, והאור חופף עליהם בכל גוני, וע"כ י"ל דה"ט דמלאכה לא קבלו
 עליהו בפורים, דכהיום אין הגשמי מתנגד לרוחני, ע"כ בכל יו"ט, שעיקר התכלית
 של כולם שיהי' מקרא קודש להתענג על ד', לא יתכן להיות עסוק במלאכות חול,
 שהן שייכות לל"ט מלאכות דמעלמא דאתלטיא, משא"כ היום שנהפכה הקללה לברכה,
 ואפי' עסוק במלאכה שם הוא מוצא אור הקדושה, כי נפל הקיר הטח תפל עלי שיח
 קודש, ועשרה כתרין דמסאבין נשברו בחדא זקיפא דעשרת בני המן, ע"כ האור
 מגולה ע"י המגילה, ובין בדברים ודעת לנפשך ינעם.

עולת ראייה (לקוטים)

6

להודיע שכל קויד לא יבשו ולא יכלמו לנצח כל החושים בך. מתוך שורש
 הפורים, שחזרו וקבלו אז ברצון את התורה, (שבת פ"ח.), הולך ונמשך עיקר התקימות
 התורה בכל אריכות הגלות הזאת, וכמו שיסוד הפורים קבע את הקבלה-ברצון של
 התורה, שהיא מתקימת לעד, כן ראוי שיהי' הוא נצחי ולא יפסק לעולם, כדחז"ל
 בירושלמי (מגילה פ"א ה"ה). כי הגרם למה שקבלוה בימי אחשורוש ברצון הי',
 מפני שכל עיקר פגם המעשים שלהם הי' מצד שנאת אומות-העולם להם ע"י ריחוקם
 מהם וזרותם להם, וכיון שהראה להם הקב"ה שנגזרה הגזרה אחרי שנהנו מסעודהו
 של אותו רשע והשתחוו לצלם לפנים (מגילה י"ב.), ראו כי קרבת העמים היא לא
 להועיל ורק ד' ית' הוא שומר ישראל, ועל כן קבלוה למפרע, כי נתברר, כמו טעות
 מעיקרא, שבאמת גם מאז מקדם חשקו בתורה, ונראה שחיוב השכרות בפורים,
 כדחז"ל (שם ז'): חייב איניש לבסומי בפוריא וכו', ג"כ מכוון לזה, שעיקר איסור
 השכרות הוא, מפני שבהסתלק הדרכת כח השכל יש לחוש לפגית רצונו של אדם
 לרע ותועבה ח"ו, אבל בפורים נשפע על כל ישראל שפע רצון של קבלת התורה,
 ובו ביום מאיר על כל איש ישראל המחזיק בתורת ד' אור רצון אמתי לבחור
 בתורה ובדרכי', ועל כן מראים שאפילו בשכרותו אינו סר מדרך ד', מפני שפנימיות
 רצונו הוא פונה לטוב, ובקרבת אלהים אך טוב לישראל. "שתי בד' אלהים מחסי
 לספר כל מלאכותיך".